

DOMSTOLENS BESLUT (andra avdelningen)
den 29 oktober 2004 *

I mål C-360/02 P,

angående ett överklagande enligt artikel 49 i EG-stadgan för domstolen som väckts
den 2 oktober 2002,

Carlo Ripa di Meana, tidigare ledamot av Europaparlamentet, Montecastello di
Vibio (Italien), företrädd av W. Viscardini och G. Donà, avvocati,

klagande,

i vilket den andra parten är:

Europaparlamentet, företrädd av A. Caiola och G. Ricci, båda i egenskap av ombud,
med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande i första instans,

* Rättegångsspråk: italienska.

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C.W.A. Timmermans (referent) samt domarna C. Gulmann, J. Makarczyk, P. Kūris och J. Klučka,

generaladvokat: M. Poiares Maduro,
justitiesekreterare: R. Grass,

efter att ha hört generaladvokaten,

följande

Beslut

- 1 Carlo Ripa di Meana har i sitt överklagande yrkat att domstolen skall upphäva det beslut som meddelats av Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt den 9 juli 2002 i mål T-127/01, Ripa di Meana mot parlamentet (REG 2002, s. II-3005, nedan kallat det överklagade beslutet). I detta beslut avvisade förstainstansrätten klagandens talan om ogiltigförklaring av Europaparlamentets beslut av den 26 mars 2001 att upphöra med utbetalningen av hans ålderspension sedan han valts som medlem i regionstyrelsen i Umbrien (Italien).

Tillämpliga bestämmelser

De gemenskapsrättsliga bestämmelserna

- 2 Eftersom det inte fanns något enhetligt pensionssystem i gemenskapen för samtliga ledamöter av parlamentet, antog parlamentets presidium, den 24 och den 25 maj 1982, ett provisoriskt pensionssystem för ledamöter från medlemsstater vilkas nationella myndigheter inte hade antagit något pensionssystem för ledamöter av parlamentet (nedan kallat det provisoriska pensionssystemet). Detta system är även tillämpligt när nivån på och/eller villkoren för den föreskrivna pensionen inte är identiska med dem som gäller för ledamöterna av parlamentet i den medlemsstat där den berörda ledamoten av Europaparlamentet har valts. Det provisoriska pensionssystemet återfinns i bilaga III till bestämmelserna för kostnadsersättning och andra ersättningar till Europaparlamentets ledamöter (nedan kallade bestämmelserna för kostnadsersättning och andra ersättningar).
- 3 I bilaga III till bestämmelserna för kostnadsersättning och andra ersättningar (nedan kallad bilaga III), i den version som var i kraft vid tidpunkten för omständigheterna i tvisten, föreskrivs bland annat följande:

”Artikel 1

1. Alla ledamöter av Europaparlamentet är berättigade till en ålderspension.

2. I avvaktan på att ett slutgiltigt pensionssystem för Europaparlamentets ledamöter införs inom gemenskapen kan på berörd ledamots begäran en tillfällig pension utbetalas från gemenskapens budget — parlamentsavsnittet.

Artikel 2

1. Nivån på och villkoren för en sådan pension är identiska med vad som gäller för pensioner till parlamentsledamöter i det land där ledamoten valts.

2. Alla ledamöter som åtnjuter de förmåner som avses i artikel 1.2 betalar till gemenskapens budget en summa som beräknas på ett sådant sätt att de betalar samma allmänna bidrag som en ledamot av vederbörande nationella parlament betalar enligt de bestämmelser som där råder.

...

Artikel 4

För beräkning av pensionsbeloppet kan den tid som en ledamot varit ledamot av ett medlemslands parlament läggas till den tid ledamoten varit ledamot av Europaparlamentet. De perioder en ledamot har ett dubbelt mandat räknas enbart som en period.”

Den nationella lagstiftningen

- 4 Artikel 12.1 i Regolamento per gli assegni vitalizi dei deputati (förordning om livstidsersättning för ledamöter av italienska deputeradekammaren, nedan kallad förordningen om livstidsersättning) har följande lydelse:

”Om en ledamot vars mandatperiod har löpt ut väljs om till ledamot i det nationella eller europeiska parlamentet eller väljs till medlem av en regionstyrelse bortfaller hans livstidsersättning under ledamotens hela mandatperiod.”

Bakgrund till tvisten och förfarandet inför förstainstansrätten

5 Klaganden var ledamot av Europaparlamentet under mandatperioderna 1979–1984 och 1994–1999.

6 Sedan Carlo Ripa di Meana valts som medlem i regionstyrelsen i Umbrien tillställde chefen för avdelningen för ledamöternas ekonomiska villkor honom en skrivelse den 26 januari 2001. I skrivelsen angavs att utbetalningen av pension till klaganden i egenskap av tidigare ledamot av parlamentet skulle upphöra under hans mandatperiod som medlem i regionstyrelsen (nedan kallad skrivelsen av den 26 januari 2001). Skrivelsen, som klaganden mottog den 31 januari 2001, har följande lydelse:

”I bestämmelserna i artikel 12 i Regolamentoo per gli assegni vitalizi dei deputati (kopia bifogas), vilka är tillämpliga analogt på italienska ledamöter som har betalat pensionsavgifter till Europaparlamentet, föreskrivs att rätten till utbetalning av ålderspension bortfaller under en nationell eller europeisk ledamots utövande av sitt mandat eller under utövandet av ett mandat som medlem i en regionstyrelse.

Eftersom det har kommit avdelningen till känna att ni utövar ett mandat som medlem i en regionstyrelse kommer er pensionsrättighet att bortfalla.

För att vi skall kunna beräkna det pensionsbelopp som har betalats ut utan grund ombeds ni meddela avdelningen det datum då ni valdes in i regionstyrelsen.”

- 7 I skrivelse av den 15 mars 2001 gav Carlo Ripa di Meana uttryck för sin förvåning över parlamentets avsikt att upphöra med utbetalningen av hans pension på grund av att han valts som medlem i regionstyrelsen och angav de skäl som enligt hans mening talade emot en analog tillämpning av förordningen om livstidsersättning i hans fall. Parlamentet tillställde honom då en andra skrivelse den 26 mars 2001 (nedan kallad skrivelsen av den 26 mars 2001) med följande innehåll:

”Som svar på ert brev som anges ovan i vilket ni uttrycker er förvåning över bortfallandet av er pensionsrätt som tidigare ledamot av Europaparlamentet med anledning av att ni valts till medlem i en regionstyrelse bekräftar jag härmed att beslutet överensstämmer med artikel 12.1 i Cameras (italienska deputeradekammaren) bestämmelser och med praxis.

Jag medger att den nuvarande utformningen av Cameras bestämmelser är ofullständig. Även om den är fullständig avseende bortfallande av pensionsrätt finns det vad gäller utövandet av ett uppdrag som medlem i regionstyrelsen ingen hänvisning till när denna rätt åter skall gälla.

Likväl är de av den politiska myndigheten utfärdade bestämmelserna, vilka har till syfte att undvika att en ledamotspension eller pension för en medlem i en regionstyrelse och en ledamotslön eller lön för en medlem i en regionstyrelse kumuleras, tydliga och jag ber er därför att snarast meddela mig datumet då ni valdes till medlem i en regionstyrelse.

Jag underrättar er härmed om att utbetalningarna av er pension har upphört.”

- 8 Under dessa omständigheter väckte Carlo Ripa di Meana talan genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 12 juni 2001. I talan yrkades bland annat ogiltigförklaring av skrivelsen av den 26 mars 2001 i den del som innehåller parlamentets beslut att upphöra med utbetalningen av pension sedan klaganden valts som ledamot av regionstyrelsen i Umbrien.
- 9 Genom särskild handling som inkom till förstainstansrättens kansli den 27 juli 2001 gjorde parlamentet en invändning om rättegångshinder i enlighet med artikel 114.1 i förstainstansrättens rättegångsregler. Sedan förstainstansrätten uppmanat parterna att skriftligen svara på vissa frågor godtog rätten invändningen genom det överklagade beslutet.

Det överklagade beslutet

- 10 Förstainstansrätten avvisade talan av huvudsakligen två skäl.
- 11 Förstainstansrätten erinrade i punkt 25 i det överklagade beslutet om att enligt fast rättspraxis är det endast sådana åtgärder — som har tvingande rättsverkan och som kan påverka klagandens intressen genom att väsentligt förändra hans rättsliga ställning — som utgör rättsakter och beslut som kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring i den mening som avses i artikel 230 EG. Vid bedömningen av huruvida en rättsakt eller ett beslut ger upphov till sådana verkningar skall hänsyn

tas till dess innehåll i sak. I punkt 29 i nämnda beslut konstaterade förstainstansrätten inledningsvis att "[d]et ... följaktligen [inte råder något] tvivel om att parlamentets första beslut av den 26 januari 2001 utgör den rättsakt som har påverkat [klagandens] rättsliga ställning direkt och omedelbart och som skulle ha överklagats."

- 12 Förstainstansrätten utgick härvid från lydelsen i skrivelsen av den 26 januari 2001, av vilken det klart och tydligt framgår att parlamentet hade beslutat att upphöra med utbetalningen av klagandens pension på grund av att han valts som medlem i regionstyrelsen i Umbrien (punkterna 26 och 27 i det överklagade beslutet). Vidare utgick förstainstansrätten från parlamentets svar på en av dess skriftliga frågor. Av detta svar framgår att beslutet att inte utbetala pension till Carlo Ripa di Meana tillämpats från och med den månadsutbetalning som följde efter skrivelsen av den 26 januari 2001, det vill säga från och med februari 2001. Förstainstansrätten fann härvid att det framgick av klagandens kontoutdrag av den 1 mars 2001, som denne tillställt förstainstansrätten, att han inte har erhållit någon pension för februari 2001. Carlo Ripa di Meana har följaktligen inte erhållit någon pension i egenskap av tidigare ledamot i Europaparlamentet efter pensionsutbetalningen för januari 2001, som genomfördes den 26 januari 2001 (punkt 28 i samma beslut).

- 13 Sedan förstainstansrätten fastställt att Carlo Ripa di Meana inte väckt talan mot skrivelsen av den 26 januari 2001 gjorde rätten en bedömning av denna skrivelser art. Förstainstansrätten kom härvid fram till följande:

"31 I skrivelsen av den 26 mars 2001 har Europaparlamentet endast angett att ... förordningen [om livstidsersättning] är bristfällig på vissa punkter, men att de bestämmelser vars syfte är att undvika att en ledamotspension eller pension för en medlem i en regionstyrelse och en ledamotslön eller lön från en regionstyrelse kumuleras är tydliga samt att beslutet av den 26 januari 2001 överensstämmer med italiensk praxis. När dessa yttranden sätts i sitt sammanhang visar de inte att det beslut att inte betala ut sökandens pension som

meddelades i skrivelsen av den 26 januari 2001 har omprövats. Yttrandena skall tolkas så, att parlamentets skäl att inte betala ut sökandens pension kvarstår oförändrade. Parlamentet har nämligen endast erinrat om syftet med den bestämmelse som tillämpades i beslutet av den 26 januari 2001 och angett att beslutet överensstämde med italiensk praxis utan att den motivering som angetts tidigare ändrades.

- 32 Dessutom skall det faktum att sökanden underrättades genom skrivelsen av den 26 mars 2001 om att hans pensionsrätt bortfallit inte anses vara en ny omständighet som innebär att skrivelsen är ett nytt beslut som går sökanden emot. Uppgiften berör endast verkställandet av den rättsakt som går sökanden emot, det vill säga beslutet av den 26 januari 2001.”
- 14 Följaktligen fann förstainstansrätten i punkt 33 i den överklagade domen att skrivelsen av den 26 mars 2001 skulle anses vara en bekräftelse av beslutet av den 26 januari 2001. Eftersom detta beslut inte överklagats inom den härför avsedda fristen avvisades talan och Carlo Ripa di Meana förpliktades att ersätta rättegångskostnaderna.

Överklagandet

- 15 Carlo Ripa di Meana har i sitt överklagande yrkat att domstolen skall upphäva det överklagade beslutet, fastställa att hans talan vid förstainstansrätten kan tas upp till prövning och återförvisa målet dit för att förstainstansrätten skall kunna avgöra målet i sak. Carlo Ripa di Meana har dessutom yrkat att parlamentet skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i båda instanserna.

- 16 Till stöd för sitt överklagande har Carlo Ripa di Meana åberopat fyra grunder. Den första grunden avser rättegångsfel "inför förstainstansrätten till skada för klagandens intressen". Den andra grunden avser åsidosättande av rätten till försvar. Den tredje grunden avser felaktig rättslig kvalificering av skrivelserna av den 26 januari och den 26 mars 2001 samt felaktig tillämpning av gemenskapsrättspraxis beträffande bekräftande rättsakter, och slutligen felaktig tillämpning av gemenskapsrättspraxis i fråga om ursäktliga misstag.
- 17 Parlamentet har yrkat att överklagandet skall avvisas eller i varje fall ogillas, samt att klaganden skall förpliktas att ersätta samtliga rättegångskostnader.
- 18 Det skall inledningsvis erinras om att när det är uppenbart att överklagandet helt eller delvis inte kan tas upp till prövning eller om överklagandet helt eller delvis är uppenbart ogrundat, kan domstolen vid varje tidpunkt, efter att ha hört generaladvokaten, avvisa eller ogilla överklagandet genom motiverat beslut utan att inleda det muntliga förfarandet.

Huruvida överklagandet kan tas upp till prövning

- 19 I sin svarsskrivelse har parlamentet inledningsvis anfört att överklagandet inte kan tas upp till sakprövning. Parlamentet har härvid gjort gällande att klaganden inte har någon delgivningsadress i Luxemburg i den mening som avses i artikel 44.2 första stycket i förstainstansrättens rättegångsregler. Enligt artikel 100.2 första stycket i samma rättegångsregler ingår inte förstainstansrättens domar och beslut bland de handlingar som får delges mottagaren genom telefax eller genom annat tekniskt

kommunikationsmedel, när mottagaren i enlighet med artikel 44.2 andra stycket har godtagit att delgivning får ske på detta sätt. Endast artikel 44.2 tredje stycket kan därför enligt parlamentet tillämpas i detta fall. I denna bestämmelse föreskrivs nämligen att delgivning skall anses ha skett, då den rekommenderade försändelsen har lämnats in på ett postkontor på den ort där förstainstansrätten har sitt säte.

20 Det överklagade beslutet lämnades in för postbefordran i Luxemburg den 17 juli 2002. Det framgår av handlingarna i målet att förstainstansrättens kansli, i strid med vad som föreskrivs i artikel 100.2 andra stycket i förstainstansrättens rättegångsregler, inte meddelat klaganden, per telefax eller genom annat tekniskt kommunikationsmedel, att beslutet avsänts. Fristen för att överklaga, inklusive förlängning med hänsyn till avstånd, löpte således ut den 27 september 2002. Eftersom överklagandet framställdes den 2 oktober 2002 inkom det för sent och skall enligt parlamentet därför avvisas.

21 Parlamentet har anfört att artikel 44.2 tredje stycket i förstainstansrättens rättegångsregler är tillämplig i förevarande fall. Detta påstående kan inte godtas. Det framgår nämligen av bestämmelsens ordalydelse att all delgivning med den berörda parten i fråga om förfarandet sker genom att en rekommenderad försändelse sänds till dennes ombud eller advokat "om ansökan inte uppfyller de krav som avses i första och andra styckena [i nämnda artikel 44.2]". I dessa stycken föreskrivs dels att val skall ske av en adress för delgivning på den ort där förstainstansrätten har sitt säte, dels, utöver eller i stället för en sådan adress för delgivning, en möjlighet för advokaten eller ombudet att samtycka till att delgivning sker per telefax eller genom annat tekniskt kommunikationsmedel. I förevarande fall är det utrett att Carlo Ripa di Meana's ansökan uppfyller villkoren, eftersom hans ombud har samtyckt till att handlingar delges dem per telefax eller genom annat tekniskt kommunikationsmedel. Således skall artikel 44.2 tredje stycket inte tillämpas.

- 22 I sin svarsskrivelse har parlamentet förvisso med fog gjort gällande att det framgår av artikel 100.2 i förstainstansrättens rättegångsregler att dess domar och beslut, med undantag från ovannämnda regel, alltid delges mottagaren på dennes adress enligt villkoren i artikel 100.1, såvida denne inte valt en särskild delgivningsadress. Enligt villkoren i artikel 100.1 sker delgivningen genom att en bestyrkt kopia av den aktuella domen eller beslutet antingen skickas med rekommenderad försändelse med mottagningsbevis eller överlämnas med bud till adressaten mot kvitto. Kansliet underrättar dessutom mottagaren om detta per telefax eller genom annat tekniskt kommunikationsmedel.
- 23 Det faktum att förstainstansrättens kansli inte översänt ett sådant meddelande betyder inte att Carlo Ripa di Meana har försuttit fristen att överklaga och därför automatiskt omfattas av den situation som avses i artikel 44.2 tredje stycket i förstainstansrättens rättegångsregler. Artikel 44.2 tredje stycket är, såsom rätten funnit i punkt 21 i detta beslut, tillämplig endast om mottagaren underlåtit att ange en delgivningsadress i Luxemburg och/eller advokaten eller ombudet samtyckt till att delgivning sker per telefax eller genom annat tekniskt kommunikationsmedel. Det är uppenbart att så inte är fallet i förevarande fall. Enligt artikel 100.2 andra stycket i samma regler anses en rekommenderad försändelse i sådana fall ha överlämnats till mottagaren genom kansliets försorg tio dagar efter det att försändelsen lämnades in på postkontor på den ort där rätten har sitt säte, om det inte av mottagningsbeviset framgår att försändelsen mottogs en annan dag eller om mottagaren, inom tre veckor räknat från underrättelsen per telefax eller genom annat tekniskt kommunikationsmedel, upplyser justitiesekreteraren om att han inte mottagit försändelsen.
- 24 Det är utrett i målet att Carlo Ripa di Meana delgivits det överklagade beslutet den 22 juli 2002, det vill säga fem dagar efter det att nämnda beslut lämnats in på ett postkontor i Luxemburg i rekommenderad försändelse. Det är vidare ostridigt att överklagandet inkom till domstolens kansli den 2 oktober 2002 per telefax och att

originalet av ansökan i enlighet med artikel 37.6 i domstolens rättegångsregler inkom mindre än tio dagar efter det att telefaxet mottagits. Domstolen finner därför att överklagandet kan tas upp till sakprövning.

- 25 Följaktligen grundas parlamentets invändning om rättegångshinder på en felaktig tolkning av bestämmelserna i förstainstansrättens rättegångsregler. Det är därför uppenbart att nämnda invändning inte kan godtas.

Huruvida överklagandet är välgrundat

Den första grunden

- 26 I den första grunden har Carlo Ripa di Meana kritiserat förstainstansrätten för att ha begått rättegångsfel när den i punkt 12 i det överklagade beslutet fann att parterna efterkommit förstainstansrättens begäran att skriftligen besvara vissa frågor inom den föreskrivna fristen trots att parlamentet endast besvarat en av frågorna. Enligt klaganden skadar ett sådant rättegångsfel allvarligt hans intressen, eftersom förstainstansrätten grundat sina slutsatser på ett ofullständigt svar från parlamentet. Förstainstansrätten förväxlade nämligen det datum då parlamentet informerade klaganden om sitt beslut att inte utbetala pension till honom med det datum då klaganden informerades om att utbetalningen verkligen upphört. Det framgår emellertid såväl av förstainstansrättens beslut att ställa skriftliga frågor till parterna som av frågornas innehåll att rätten fäste stor vikt vid denna skillnad.

- 27 Domstolen tillbakavisar klagandens tolkning att den omständigheten att rätten ställt skriftliga frågor till parterna samt frågornas innehåll bekräftar att förstainstansrätten inte ansåg att skrivelsen av den 26 januari 2001 var ett beslut.
- 28 Det följer av ordalydelsen i artikel 49 i förstainstansrättens rättegångsregler att det står rätten fritt att besluta att ställa skriftliga frågor till parterna. Rätten kan nämligen när som helst under rättegången besluta om sådana åtgärder för processledning och bevisupptagning som avses i artiklarna 64 och 65 i dessa rättegångsregler. Att rätten utnyttjar denna möjlighet påverkar emellertid inte automatiskt tvistens utgång, eftersom förstainstansrätten är ensam behörig att besluta vilket värde som skall tillmätas olika faktiska omständigheter och bevisning som tillställts rätten eller som den själv insamlat.
- 29 Vad gäller klagandens argument att förstainstansrätten begått rättegångsfel när den fann att parterna efterkommit dess begäran trots att parlamentet endast besvarat en av de ställda frågorna, erinrar domstolen om att bedömningen av de faktiska omständigheterna och bevisningen inte är underställd dess kontroll inom ramen för ett överklagande, utom då det är uppenbart att förstainstansrätten har missuppfattat dessa omständigheter (se, för ett liknande resonemang, bland annat beslut av den 11 november 2003 i mål C-488/01 P, Martinez mot parlamentet, REG 2003, s. I-13355, punkt 53, och dom av den 29 april 2004 i mål C-470/00 P, parlamentet mot Ripa di Meana m.fl., REG 2004, s. I-4167, punkt 40). Ingen av handlingarna i målet tyder på att en sådan missuppfattning har skett.
- 30 I sitt svar på förstainstansrättens skriftliga frågor har parlamentet dels bekräftat att beslutet att inte betala ut pension till Carlo Ripa di Meana var "tillämpligt omedelbart" och att pension inte utbetalts sedan den 26 januari 2001.

- 31 Parlamentets svar kunde förvisso uppfattas som ofullständigt i fråga om vid vilken tidpunkt klaganden informerats om att utbetalningen av hans pension verkligen upphört. Detta svar är emellertid inte den enda omständigheten som förstainstansrätten beaktat för att avgöra om talan kunde tas upp till sakprövning. Även Carlo Ripa di Meanas svar beaktades samt ett kontoutdrag av den 1 mars 2001 som klaganden inlämnat, vilket följer av punkt 28 i det överklagade beslutet. Av kontoutdraget framgår tydligt att klaganden under februari 2001 inte erhållit någon utbetalning av pension i egenskap av tidigare ledamot av parlamentet.
- 32 Det saknas därför stöd för klagandens argument att förstainstansrätten grundat sin slutsats på ett ofullständigt svar från parlamentet på de frågor som förstainstansrätten ställt.
- 33 Det är således uppenbart att överklagandet inte kan vinna bifall på den första grunden.

Den andra grunden

- 34 Den andra grunden består av två delar. Carlo Ripa di Meana har genom denna grund gjort gällande att förstainstansrätten har åsidosatt hans rätt till försvar dels genom att avgöra invändningen om rättegångshinder direkt utan att ge parterna tillfälle att inkomma med ytterligare skriftliga yttranden och utan att inleda det muntliga förfarandet, dels genom att inte beakta klagandens svar på rättens frågor. Carlo Ripa di Meana anser särskilt att förstainstansrätten förbisett det faktum att han var

konvalescent i sitt hem i Montecastello di Vibio på grund av ett allvarligt ögonproblem och därför inte kunde ta del av sitt kontoutdrag av den 1 mars 2001, som skickats till hans bostad i Rom, förrän de första dagarna i april samma år.

- 35 Vad beträffar den första delgrunden erinrar domstolen om att om en part begär att rätten skall meddela beslut i fråga om rättegångshinder, rättens behörighet eller annan rättegångsfråga utan att pröva själva sakfrågan skall rättens ordförande, enligt artikel 114.1–114.3 i förstainstansrättens rättegångsregler, fastställa en frist inom vilken motparten skall inkomma med skriftligt yttrande. Om inte rätten bestämmer annat, skall återstoden av förfarandet avseende begäran vara muntlig. Det följer klart och tydligt av denna bestämmelse att den inte medför någon skyldighet att hålla förhandling. Förstainstansrätten kunde således besluta att avgöra parlamentets invändning om rättegångshinder utan att inleda det muntliga förfarandet om den ansåg att handlingarna i målet innehöll tillräckliga upplysningar och att svaren på de ställda frågorna var tillräckligt uttömmande.
- 36 Domstolen finner för det andra att det i förevarande mål saknas stöd för klagandens anmärkning att den kontradiktoriska principen åsidosatts genom att han inte beretts möjlighet att ta ställning till parlamentets svar på förstainstansrättens frågor. Parterna har olika uppfattning om huruvida Carlo Ripa di Meana getts tillfälle att vid förstainstansrätten yttra sig över parlamentets svar på förstainstansrättens frågor. Oavsett svaret på denna fråga skulle ett eventuellt åsidosättande av den kontradiktoriska principen inte ha ändrat tvistens utgång. Såsom följer av punkt 28 i den överklagade domen grundade förstainstansrätten sin bedömning på parternas svar på rättens frågor endast i den mån de styrker att beslutet av den 26 januari 2001 omedelbart verkställdes av parlamentet. Frågan om när Carlo Ripa di Meana faktiskt informerades om att utbetalning av hans pension upphört har däremot inte alls tagits upp i motiveringen av det överklagade beslutet.

37 Under dessa omständigheter saknar anmärkningen om åsidosättande av den kontradiktoriska principen relevans.

38 Det är således uppenbart att överklagandet inte kan vinna bifall på den första delen av den andra grunden.

39 Den andra delen av den andra grunden avser att förstainstansrätten underlåtit att beakta att klagandens hälsotillstånd inte medgav att han tog del av sitt kontoutdrag av den 1 mars 2001 förrän i april samma år. Eftersom denna delgrund i stor utsträckning sammanfaller med den fjärde grunden kommer den att prövas samtidigt med den senare grunden.

Den tredje grunden

40 Med sin tredje grund har Carlo Ripa di Meana bestridit förstainstansrättens rättsliga kvalificering av skrivelserna av den 26 januari och 26 mars 2001.

41 Carlo Ripa di Meana menar att skrivelsen av den 26 januari 2001 inte skall betraktas som ett beslut, dels på grund av de allmänna formuleringar parlamentet använt, dels på grund av att parlamentets utredning inte var slutförd vid detta tillfälle, eftersom klaganden ombetts att lämna uppgift om vid vilken tidpunkt han valts som medlem i regionstyrelsen i Umbrien.

- 42 Klaganden bestrider vidare att skrivelsen av den 26 mars 2001 endast är av bekräftande art, eftersom den innehåller flera nya omständigheter jämfört med skrivelsen av den 26 januari. Skrivelsen av den 26 mars 2001 föregicks dessutom av en omprövning av klagandens situation till följd av hans skrivelse till parlamentet av den 15 mars 2001.
- 43 Domstolen finner inledningsvis att det saknas stöd för klagandens påstående att skrivelsen av den 26 januari 2001 inte kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring, eftersom den endast har karaktären av preliminärt beslut. Förstainstansrätten kunde därför, utan att göra någon felaktig rättslig bedömning, dra slutsatsen att det följer av såväl ordalydelsen i skrivelsen, som återges i punkt 6 i detta beslut, som av de skäl parlamentet åberopat, att parlamentet faktiskt upphört att utbetala klagandens pension på grund av att han valts som medlem i regionstyrelsen. Begäran att klaganden skulle inkomma med upplysningar syftade nämligen endast till att beräkna hur stort belopp som utbetalts utan grund till honom sedan den tidpunkt då han valdes som medlem i regionstyrelsen i Umbrien.
- 44 Klaganden har påstått att förstainstansrätten borde ha tagit upp talan till prövning, eftersom skrivelsen av den 26 mars 2001 inte enbart var en bekräftande rättsakt. Domstolen finner härvid inte att någon av de omständigheter som Carlo Ripa di Meana har åberopat till stöd för sitt påstående motsäger förstainstansrättens slutsats i detta avseende.
- 45 Vad först gäller parlamentets hänvisning till den italienska deputeradekammarens praxis och offentliga myndigheters vilja att undvika att en ledamotspension eller pension för en medlem i en regionstyrelse och en ledamotslön eller lön för en medlem i en regionstyrelse kumuleras, innehåller denna inte några nya omständigheter jämfört med skrivelsen av den 26 januari 2001. I denna skrivelse fästes Carlo

Ripa di Meanas uppmärksamhet, redan i inledningen, på artikel 12 i förordningen om livstidsersättning, vilken bilagts skrivelsen. I förordningen föreskrivs nämligen uttryckligen att rätten till ersättning/pension bortfaller under den tid då en ledamot utövar ett mandat som ledamot i det nationella eller europeiska parlamentet eller väljs till medlem av en regionstyrelse.

46 Domstolen tolkar meddelandet till klaganden om att utbetalningen av hans pension verkligen upphört som ett svar på hans skrivelse av den 15 mars 2001 som skickats i rent upplysnings syfte. Detta framgår även av ordalydelsen i skrivelsen av den 26 mars 2001. Ett sådant meddelande kan inte under några som helst omständigheter anses utgöra nya omständigheter i förhållande till skrivelsen av den 26 januari 2001, eftersom det häri på ett mycket tydligt sätt angavs att parlamentet upphört att utbetala klagandens pension.

47 Klaganden har slutligen anfört att skrivelsen av den 26 mars 2001 föregicks av en omprövning av klagandens situation då parlamentet, till följd av hans skrivelse av den 15 mars 2001, medgett att den italienska lagstiftningen om livstidsersättning var ofullständig. Domstolen finner härvid att parlamentet endast medgett att det i den italienska lagstiftningen inte sägs något om när rätten till pension återinträder efter det att ett mandat som medlem i regionstyrelsen löpt ut. Tvisten i förevarande mål avser således inte när pensionsrätten återinträder utan att rätten upphört sedan en tidigare ledamot i Europaparlamentet valts som medlem i en regionstyrelse.

48 Det är mot bakgrund av vad som anförts uppenbart att överklagandet inte kan vinna bifall på den tredje grunden.

Den fjärde grunden

- 49 I sin fjärde grund har Carlo Ripa di Meana i stor utsträckning återgivit den kritik som framställs i den andra delen av den andra grunden. Klaganden har gjort gällande att för det fall domstolen skulle finna att skrivelsen av den 26 mars 2001 endast är en bekräftande rättsakt borde domstolen i varje fall upphäva det överklagade beslutet, eftersom förstainstansrätten inte tillämpat gemenskapsrättspraxis om ursäktliga misstag. Enligt klaganden är villkoren för att tillämpa nämnda rättspraxis uppfyllda, eftersom skrivelsen av den 26 januari 2001 kunde ses som en skrivelse innehållande ett preliminärt beslut och han med fog kunde förvänta sig att frågan om analog tillämpning av artikel 12 i förordningen om livstidsersättning skulle bli föremål för en kontradiktorisk behandling. Klagandens ögonproblem hindrade honom dessutom från att se under februari och mars månad varför han inte kunde ta del av sitt kontoutdrag av den 1 mars 2001 förrän först i april 2001. Av kontoutdraget framgick att parlamentet hade upphört att utbetala pension till honom i egenskap av tidigare ledamot i Europaparlamentet.
- 50 Domstolen erinrar härvid om att under särskilda omständigheter kan en enskild, enligt fast rättspraxis, åberopa ett ursäktligt misstag för att undgå fristen för att väcka talan om ogiltigförklaring. Detta gäller särskilt när den institution som antagit rättsakten uppträtt på ett sätt som i sig, eller i stor utsträckning, gett upphov till en godtagbar villfarelse hos en enskild i god tro som visat all den aktsamhet som kan förväntas av en normalt vaksam aktör (se, för ett liknande resonemang, bland annat dom av den 15 december 1994 i mål C-195/91 P, Bayer mot kommissionen, REG 1994, s. I-5619, punkt 26, och av den 15 maj 2003 i mål C-193/01 P, Pitsiorlas mot rådet och ECB, REG 2003, s. I-4837, punkt 24). Det är i förevarande fall uppenbart att Carlo Ripa di Meana inte befann sig under några särskilda omständigheter och att han inte med fog kan göra ovannämnda rättspraxis gällande då inte något av villkoren för att åberopa ett ursäktligt misstag är uppfyllda.

- 51 Det saknas vidare fog för Carlo Ripa di Meanas påstående att parlamentet uppträtt på ett sätt som gett upphov till en godtagbar villfarelse hos honom beträffande hur skrivelsen av den 26 januari 2001 skall kvalificeras. Parlamentets beslut att faktiskt upphöra att betala ut klagandens pension samt skälen härför framgår tydligt av ordalydelsen i denna skrivelse, vilket också påpekats i punkt 43 i detta beslut.
- 52 Domstolen finner det inte klarlagt utifrån handlingarna i målet att klaganden varit tillräckligt aktsam. Av handlingarna framgår nämligen att klaganden emottagit skrivelsen av den 26 januari 2001 den 31 januari samma år, men besvarat den först den 15 mars 2001, genom en skrivelse till parlamentet där han uttrycker sin förvåning över parlamentets beslut att upphöra med pensionsutbetalningen, och sedan först den 12 juni väckt talan inför förstainstansrätten.
- 53 Carlo Ripa di Meana har vidare anfört att han var oförmögen att se under februari och mars 2001 och därför tagit del av sitt kontoutdrag av den 1 mars först under de första dagarna i april. Detta argument motsägs av att han själv tillställt parlamentet en skrivelse den 15 mars 2001, en tidpunkt som inföll just under den period då klaganden påstår sig ha lidit av så allvarliga ögonproblem att han var oförmögen att se.
- 54 Mot bakgrund härav är det uppenbart att överklagandet inte heller kan vinna bifall på den andra delen av den andra grunden eller på den fjärde grunden.

- 55 Eftersom det är uppenbart att överklagandet inte kan vinna bifall på någon av de fyra grunder som Carlo Ripa di Meana har åberopat, skall överklagandet ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

- 56 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 118 skall tillämpas i mål om överklagande, skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Parlamentet har yrkat att Carlo Ripa di Meana skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Carlo Ripa di Meana har tappat målet skall han ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder fattar domstolen (andra avdelningen) följande beslut:

- 1) **Överklagandet ogillas.**

- 2) **Carlo Ripa di Meana skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Underskrifter.